

MAGYAR NEMZETI BANK

Iromány száma: **K/6711/1.**

Benyújtás dátuma: **2024-01-22 15:43**

Parlex azonosító: **11HKF73O0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Dr. Matolcsy György, a Magyar Nemzeti Bank elnöke**

Belső iktatószám: **16008/2024**

Tisztelt Elnök Úr!

Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat 2. melléklet 45. pontjában foglaltak megvalósulása érdekében mellékelten megküldöm írásbeli választ igénylő kérdésére adott válaszomat.

Címzett: **Komjáthi Imre (MSZP)**

Benyújtó: **Dr. Matolcsy György, a Magyar Nemzeti Bank elnöke**

Belső iktatószám: **16008/2024**

Tisztelt Képviselő Asszony/Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. §-ában foglaltak szerint a hozzám intézett, **Komjáthi Imre (MSZP)** országgyűlési képviselő *"Vannak-e részletes adataik a babaváró hitelt fizetni nem tudó családokról?"* című, K/6711. számú írásbeli kérdésére az alábbi választ adom.

...

MAGYAR NEMZETI BANK

Iktatószám: 16008-5/2024

Budapest, 2024. január 22.

Írásbeli válasz K/6711. számú országgyűlési képviselői kérdésre

Címzett: Komjáthi Imre

Az írásbeli választ igénylő kérdés címe: **"Vannak-e részletes adataik a babaváró hitelt fizetni nem tudó családokról?"**

Tisztelt Képviselő Úr!

Köszönettel vettem érdeklődését a babaváró hiteladós családokkal kapcsolatban. A kérdéseire az alábbi tájékoztatást tudom adni.

Milyen főbb okok vezethettek az eladósodáshoz? Mennyiben játszik szerepet mindebben a babaváró hitel feltételrendszere?

A babaváró hitel a hazai hitelpiacon egyedi termék: szabad felhasználású, fedezetlen jellege mellett relatíve magas a maximálisan igényelhető hitelösszeg, miközben az állami kamattámogatás és a hosszú futamidő miatt a törlesztőrészlet alacsonynak tekinthető.

A hitelfelvétel célját csak kérdőíves felmérésekből ismerjük. Egy 2020 júniusában végzett felmérés alapján a babaváró hitelek felvétele mögött egyértelműen a lakáscélok dominálnak: lakásvásárlásra az ügyfelek 44 százaléka, felújításra pedig 41 százalékuk fordította a hitelösszeg egy részét (több válasz is megjelölhető volt a hitelcélok esetében, így összességében a hiteladósok háromnegyede jelölte e két lakáscél valamelyikét). A harmadik leggyakoribb cél a hitelkiváltás volt (28 százalék), amely a banki kölcsönök törlesztésén kívül a családtagokkal szembeni tartozások kiegyenlítését is magába foglalja. További jellemző célok a gépjármű-vásárlás (20 százalék), a (nem ingatlan) befektetés (13 százalék), illetve a fogyasztás (9 százalék), mely utóbbi magába foglalja a gyermekvállalással kapcsolatos kiadások fedezését. Kevésbé jellemzőek ugyanakkor a likviditási problémák áthidalására, a vállalkozásokhoz kötődő, valamint a befektetési célú ingatlan vásárlására felvett babaváró hitelek.¹ Az MNB 2022 júniusában megismételte ezt a felmérést, amely megerősítette, hogy a babaváró hitelek felvétele mögött továbbra is a lakáscélok dominálnak. Legnagyobb arányban (45 százalék) a lakhatási célt szolgáló saját lakás vásárlást jelölték meg a válaszadók. Saját

---

¹ Az adatok forrása a Magyar Nemzeti Bank elemzőinek tanulmánya, amely a 2021. februári Közgazdasági Szemlében jelent meg. (Fellner Zita – Marosi Anna – Szabó Beáta (2021): A babaváró kölcsön hitelpiaci és reálgazdasági hatásai. Közgazdasági Szemle, LXVIII. évf., 2021. február, 150–177. o.)

lakhatáshoz kapcsolódó célt (lakásvásárlás lakhatási célra, felújítás-berendezés, építés) a válaszadók 82 százaléka jelölt meg.

Vannak-e Magyar Nemzeti Banknak részletesebb adatai a babaváró hitelt törleszteni nem tudó családokról? Hol és milyen anyagi körülmények között élnek, jellemzően milyen egyéb adósságaik vannak, stb.?

A Magyar Nemzeti Bank fél évente megjelenő Pénzügyi Stabilitási Jelentésében részletesen vizsgáljuk a rövid (90 napon belüli) és a 90 napot meghaladó késedelmeket is. Az általános fizetési moratórium kivezetése után a 90 napon túl késedelmes háztartási hitelek aránya némileg emelkedett, 2022 márciusa óta azonban stagnálás figyelhető meg.

A 2023 szeptemberében fennálló, mintegy 2 ezer milliárd forint értékű babaváró hitelállományból 15 milliárd forint volt legalább 30 napos késedelemben (0,8 százalék), és 9 milliárd forint volt minimum 90 napos késedelemben (0,4 százalék). Szerződés szinten vizsgálva, a majdnem 228 ezer babaváró szerződésből csak valamivel több mint 1,7 ezer darab szerződés volt legalább 30 napos késedelemben és ebből az ezer darab szerződést alig meghaladó szám volt 90 napot meghaladó késésben. Összességében tehát rendkívül alacsony késedelmes arányról beszélhetünk: a 90 napon túli késedelemben lévő háztartási hitelek aránya 1,5 százalék a teljes háztartási hitelfortfólióban, és a babaváró késedelmek aránya ezt is lényegesen alulmúlja.

A babaváró hitel törlesztésével legalább 30 napja késő háztartások közel 90 százaléka rendelkezik egyéb hitellel vagy hitelekkel, jellemzően fogyasztási vagy hitelkártya/folyószámla jellegű hiteltermékekkel. Ez az arány magasabb, mint a babaváró hitellel rendelkező, ám a hitelt törleszteni képes háztartások esetében. A késedelmes háztartások továbbá a késedelemmel nem rendelkezőkhöz képest nagyobb arányban élnek községekben és kisebb arányban a fővárosban. A babaváró hitel felvételekor lejelentett jövedelmük alapján nagyságrendileg 20 százalékkal alacsonyabb jövedelemmel rendelkeznek, mint a nem késedelmes háztartások: A 2023 első kilenc hónapjában felvett babaváró hitelek esetében például a nem késedelmes háztartások felvételkori jövedelme 490 ezer forint volt, míg a késedelmeseké 400 ezer forint körül alakult.

Várható-e változás a nemrégiben hozott módosítások miatt? Az MNB szerint ezek pozitív vagy negatív irányban fogják inkább befolyásolni a családok eladósodását?

A 2024 elejétől életbe lépett módosítások szűkítik a babaváró hitelt igénybe vehető családok körét: 2024. január 1-től babaváró hitelt csak a 30 év alatti nők igényelhetik (átmeneti intézkedésként 2024-ben is igényelhetnek babaváró hitelt a 31-41 év közötti nők, amennyiben igazolják várandósságukat). A 2023 első negyedévében fennálló állomány egyedi hitelszerződés-szintű adatai alapján a női ügyfél életkora a babaváró hitelek hozzávetőlegesen 60 százaléka esetében érte el vagy haladta meg a 30 évet. A fővárosban érdemben alacsonyabb volt a 30 év alatti, babaváró hiteladós nők aránya, mint vidéken. A feltételek változása ellenére a babaváró hitelre szintúgy alkalmazandó a jövedelemarányos törlesztőrészlet mutató (JTM) előírás, amely megakadályozza azt, hogy az adósok a jövedelmük arányában túlzott mértékű törlesztési terhet vállaljanak.

Mit várnak, az idei évben mennyivel fog nőni a nemfizetők száma?

A Magyar Nemzeti Bank nem rendelkezik a babaváró adósok késedelmére vonatkozó előrejelzéssel. Becslésünk szerint a 2019. júliusban babaváró hitelt felvevők közel 80 százaléka már teljesítette a gyermekvállalást 2023 májusáig, a fennmaradó 20 százalék számára pedig még további bő egy év állt rendelkezésre a becslés időpontjában 2024 közepéig. Amennyiben az összes babaváró adóst tekintjük, akkor elmondható, hogy mintegy 50 százalékuk esetében már jelenleg is a futamidő egészére kamatmentes marad a hitel, további 10 százalékuk tekintetében pedig ezen felül a tőketartozás 30 százaléka is elengedésre került.

Az adósságszolgálati terhek növekedéséhez vezet, ha megszűnik a hitel kamatmentessége, például válás vagy külföldre költözés esetén is. A 2022. évi kérdőíves felmérés eredményei alapján ez a két tényező akkor a babaváró hiteladósok mindössze 1 százalékát érintette.

Hogyan tudnák segíteni a jogalkotókat abban, hogy minél célzottabban lehessen segíteni az érintett családoknak?

Úgy véljük, hogy a babaváró kölcsön kedvező feltételei, a késedelmes adósok csekély száma, valamint a jogszabály biztosította fizetéskönnyítési lehetőségek tükrében a késedelembe esett babaváró adósok kezelése külön jogszabályi megoldást jelenleg nem igényel, így a Magyar Nemzeti Bank erre vonatkozóan nem rendelkezik javaslattal.

Kérem fenti válaszom szíves tudomásulvételét.

Tisztelettel,

Dr. Matolcsy György
a Magyar Nemzeti Bank elnöke

